

ឯកសាររបស់អេកូអាស៊ី

ការរៀនសូត្រពីកសិករ

សរសេរដោយ រាចិត្តា អូត្រីធី បោះពុម្ពជាថ្មីពីរៀងរ៉ាំរ៉ាកសិកម្ម មីនា ឆ្នាំ ២០១៣

វាគឺជាពេលវេលាមួយដែលខ្ញុំបានអានបរិសុទ្ធនៅឆ្នាំ២០០២ជាលើកដំបូង។ ជាមន្ត្រីផ្សព្វផ្សាយក្នុងការិយាល័យអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្មស្រុក ខ្ញុំចាប់ផ្តើមផ្សព្វផ្សាយពីបរិសុទ្ធក្នុងឆ្នាំបន្ទាប់ក្នុងស្រុកម្យ៉ាងប្រទេសនេប៉ាល់។ នៅពេលនោះ ខ្ញុំបានសង្កេតស្រែធ្វើស្រូវបរិសុទ្ធនិងចំណាយពេលជាច្រើនឆ្នាំជាសកម្មជនបរិសុទ្ធ។ ដោយមើលទៅលើលទ្ធផល ខ្ញុំបានដឹងថាកសិករខុសៗគ្នាមានបញ្ហាខុសៗគ្នា ហើយថា គេបានអនុវត្តបច្ចេកទេសទាំងអស់ដើម្បីអោយសមនឹងកាលទេសៈនិងតម្រូវការរបស់គេ។

រដូវច្រូតកាត់ ចំណេះដឹងកសិករនិងសេចក្តីប្រាថ្នារបស់គេគឺជាចំណុចសំខាន់នៃការទទួលបានជោគជ័យ។ រូបភាពដោយ រាចិត្តា អូត្រីធី

ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយនិងជាដើមឯកក្នុងតំបន់បានដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការលើកកម្ពស់និងផ្សព្វផ្សាយបរិសុទ្ធក្នុងប្រទេសនេប៉ាល់។ ក្នុងឆ្នាំ២០០៤ បរិសុទ្ធត្រូវបាននាំក្នុងស្រុកម្យ៉ាងជាមួយនឹង

គោលបំណងជាក់លាក់មួយគឺបង្កើនទិន្នផល។ ជាដូច្នោះ DADO បានប្រើយុទ្ធសាស្ត្រវាលស្រែកសិករជាសាលារៀនដើម្បីបង្រៀនកសិករមួយចំនួនពីបច្ចេកទេសបរិស្ថាននេះ អ្នកបណ្តុះបណ្តាលមានទាំងម្ចាស់ស្រែ អ្នកចូលគ្រាប់ពូជនិងកសិករដែលជួលដីស្រែ និងកសិករដែលមានធនធានទឹកគ្រប់គ្រាន់។

ក្នុងអំឡុងពេលនៃការប្រជុំក្នុងវាលស្រែជាអន្តរសកម្មភាព បរិស្ថានកម្រិតដូចជាស៊ីគ្លាជាមួយនឹងធាតុពិតនៃធនធានរបស់កសិករក្រីក្រដែលមានក្នុងតំបន់ ការខ្វះខាតដីនិងការប្រើប្រាស់របស់គេនៃគ្រាប់ពូជផ្សេងៗ។

តែតាមរយៈការធ្វើការជាមួយកសិករទាំងនេះមួយរយៈមក អ្នកស្រាវជ្រាវនិងបុគ្គលិកផ្សព្វផ្សាយបន្តបានដឹងថា បរិបទផ្នែកកសិករអេកូឡូស៊ីនិងសង្គមសេដ្ឋកិច្ចតែងតែខុសគ្នា ហើយថាយុទ្ធសាស្ត្របរិស្ថានដែលរៀនបានថ្មីនេះត្រូវបានយកមកអនុវត្តខុសៗគ្នា ដោយយោងទៅតាមបរិបទ។

តម្រូវការស្រូវមានការកើនឡើងនៅប្រទេសនេះប៉ាល់ដោយសារតែការកើនឡើងនៃប្រជាជននិងអំណាចនៃការទិញនៃផ្នែកខ្លះរបស់ប្រជាជន ហើយនិងការជួយដោយមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនមានភាពងាយស្រួលជាងមុន។ ស្រូវក្លាយទៅជាអទិភាពរបស់រដ្ឋាភិបាល ទៅជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ការផ្លាស់ប្តូរសង្គមនិងសេដ្ឋកិច្ចដែលបាននាំមកនូវឧទាហរណ៍ចំនួនថ្មីសំរាប់ប្រជាជនក្នុងតំបន់ដាច់ស្រយាល ហើយជាលទ្ធផលការធ្វើកសិកម្មស្រូវមានការទាក់ទាញតិចតួច។

ទោះបីជាភាគច្រើននៃកសិករបានបន្តការដាំស្រូវដើម្បីធនាគារតម្រូវការអាហាររបស់គេក៏ដោយ ក៏គេនៅតែមានការទាក់ទិននឹងសកម្មភាពបង្កើតប្រាក់ចំនូលបានពីកសិកម្មនិងមិនមែនកសិកម្មដែរ។ កសិករជំនាន់ថ្មីមានការចាប់អារម្មណ៍ច្រើនទៅលើបន្លែ ផ្លែឈើនិងដំណាំដែលមានតំលៃខ្ពស់។

ការសិក្សាលំអិតនៅទីវាលនៅស្រុកម្យ៉ាងឆ្នាំ២០០៨ បានបង្ហាញថា បរិស្ថានជាបានបង្កើនការផលិតផលស្រូវ តែការទទួលបានរបស់វានៅមានកំរិតនៅឡើយ។ ដោយការខ្វះកាទទួលបានទឹកចំងាយពីផ្ទះមកវាលស្រែ និងភាពជាម្ចាស់ និងការរកបាននូវកំឡាំងពលកម្មនិងការបណ្តុះបណ្តាលគឺជាកត្តាចំបងដែលកំណត់យុទ្ធសាស្ត្ររបស់កសិករ ដូច្នោះហើយតម្រូវអោយមានការផ្សព្វផ្សាយពីបរិស្ថាននេះអោយបានច្រើន។

ដោយការទទួលបានទឹកដែលមិនអាចពឹងពាក់បាន ការធ្វើកសិកម្មក្នុងដីទំនាបច្របំ ឬការធ្វើកសិកម្មស្រូវនៅលើដីជួលឬនៅឆ្ងាយពីផ្ទះ គឺជាឧបសគ្គក្នុងការអនុវត្តន៍បរិស្ថាន។ កសិករបរិស្ថានច្រើនបានប្រើគ្រួសារជាធនធានកំលាំងពលកម្ម ចំណែកកសិករខ្នាតធំ ពឹងផ្អែកទៅលើការជួលកំលាំងពលកម្ម មិនសូវចាប់អារម្មណ៍នឹងបរិស្ថានទេព្រោះកំលាំងពលកម្មរបស់គេទាមទារពេលវេលា។

សរុបមក កត្តាដែលបានកំណត់គឺជាសារៈសំខាន់នៃការផលិតស្រូវក្នុងឧទាហរណ៍បង្កើនប្រាក់ចំណូលដែលបានពីការធ្វើកសិកម្មនិងមិនមែនមកពីកសិកម្ម។ ការសិក្សានេះបានស្នើថាបរិស្ថានគឺមានការ

ទាក់ទាញទៅដល់កសិករដែលមានដីមួយចំណែកតូចដែលពឹងផ្អែកតិចតួចក្នុងការជួលកំលាំងពលកម្មគេ។

ការបំបែកក្នុងការគ្រប់គ្រងវាលស្រែ

យើងនៅតែឃើញថាកសិករបានអនុវត្តន៍យុទ្ធសាស្ត្រគ្រប់គ្រងវាលស្រែផ្សេងៗពីគ្នាដើម្បីធ្វើការបញ្ចូលបរិសទៅក្នុងប្រព័ន្ធកសិកម្មរបស់គេ។ កសិករតិចតួចប្រើប្រាស់ការអនុវត្តន៍បរិសទាំង៦ដែលបាននាំក្នុងវគ្គបណ្តុះបណ្តាល (សំណាប់ខ្លី សំណាប់តែមួយដើម មានគំលាតធំៗ រៀបចំប្រព័ន្ធស្រោចស្រពឆ្លាស់គ្នាទឹកផងគោកផង ការកំចាត់ស្មៅដែលជាយន្តការនិងការប្រើប្រាស់ដីកំប៉ុស្តិ៍) តែវិធីសាស្ត្រដែលត្រូវអនុវត្តន៍នេះទំនងជាមានជោគជ័យច្រើនជាងប្រព័ន្ធបរិសស្តង់ដារទៅទៀត ដោយផលិតបានផលជាមធ្យម៥ចុះ៧គោនក្នុងមួយហិកតា។

ដោយការរក្សាអន្តរកម្មភាពយ៉ាងទៀងទាត់ជាមួយកសិករ អ្នកស្រាវជ្រាវនិងបុគ្គលិកផ្សព្វផ្សាយបន្តបានដឹងថាអ្វីដំណើរការនិងអ្វីមិនដំណើរការ។ យើងរកឃើញថាកសិករដែលទទួលបានទិន្នផលច្រើនប្រើប្រាស់សំណាប់ខ្លីជាងនិងសំណាប់តិចជាងនៃពូជដែលបានថត គំលាតឆ្ងាយពីគ្នា។ ប្រភេទដីនិងការរកបាននៃទឹកបានជះឥទ្ធិពលយ៉ាងសំបើមថាយុទ្ធសាស្ត្រមួយណាដែលកសិករត្រូវជ្រើសរើស។

កសិករភាគច្រើនបានប្រើតែវិធីសាស្ត្របរិសក្នុងផ្នែកដែលខ្ពស់ជាងគេក្នុងវាលស្រែរបស់គាត់។ កសិករប្រើប្រាស់សំណាប់ខ្លីជាងក្នុងកន្លែងដែលការស្រោចស្រពនិងបំពង់បង្ហូរមានភាពល្អប្រសើរដោយឆ្លើយតបទៅនឹងភស្តុតាងដែលការស្ទង់ស្រួវនៅខ្លីក្នុងកន្លែងអត់មានទឹកមានការប្រថុយប្រថានជាង។ ការមានទឹកក៏បានកំណត់ពីពេលនៃការរៀបចំដីនិងការស្ទង់ដែរ។ នៅពេលដែលភ្លៀងមកយឺតយូរនៅពេលដែលទឹកមិនអាចមាន ការរៀបចំវាលស្រែត្រូវបានពន្យារពេលខណៈពេលដែលកូនសំណាប់នៅបន្តរលូតលាស់ក្នុងថ្នាលសំណាប់។

ទីពីរ ការកំចាត់ស្មៅដោយម៉ាស៊ីនអាចជាបញ្ហាដែរ ទោះបីជាកសិករប្រើប្រាស់កូនសំណាប់តិចក៏ដោយនិងគំលាតធំក៏ដោយ គេនៅមិនទាន់បានស្ទង់អោយត្រង់ជួរឬជាបួនជ្រុងចាំបាច់សំរាប់ការងាយស្រួលដល់ការកំចាត់ស្មៅដែរ។ ការគ្រប់គ្រងស្មៅ ដោយដៃឬដោយម៉ាស៊ីន ទាមទារអោយមានកំលាំងពលកម្មដែលមានគ្រប់គ្រាន់និងមានជំនាញ។ ការកំចាត់ស្មៅដោយម៉ាស៊ីនត្រូវបានរកឃើញថាបង្កើនទិន្នផលច្រើនជាង តែកសិករភាគច្រើនត្រូវបានឧបករណ៍កំចាត់ស្មៅផលិតក្នុងស្រុកដែលមានស្ទើរបានប្រសិទ្ធិភាព។ សំភារៈដែលធ្ងន់ៗគឺមានសមស្របសំរាប់អ្នកធ្វើការជាស្រ្តីដែលធ្វើការច្រើនលើសលប់នោះឡើយ។

ទីបី កសិករជាច្រើនមិនធ្វើតាមដំបូន្មានក្នុងការប្រើប្រាស់ដីកំប៉ុស្តិ៍(តែងឯងឬជាមួយដី) ជួនកាលអត់មានដីកំប៉ុស្តិ៍ដែលអាចរកបានឡើយ(មិនគ្រប់គ្រាន់) ជាពិសេសនៅពេលដែលអាចមិសត្វត្រូវបានប្រើប្រាស់ជាភ្លើង។ កត្តាដទៃទៀតដែលរារាំងដល់ការប្រើប្រាស់ដីកំប៉ុស្តិ៍មានទាំងចំងាយទៅស្រែ

ភាពជាម្ចាស់ដី និងការរំពឹងទុកពីផលដែលបានមកវិញ។ ការប្រើទះគោក្នុងតំបន់មានការថយចុះ ធំ រើសរបស់កសិករចំពោះការដឹកជញ្ជូននៅមានចំនួនមានកំរិត។

បន្ថែមពីនេះទៀត កសិករចូលចិត្តអនុវត្តន៍ដឹកប៉ុស្តិ៍ដែលអាចរកបាននៅលើដំណាំដែលមានតំលៃ ថ្លៃដូចជាបន្លែនិងគ្រឿងទេសជាង។ ការរកឃើញមួយទៀតគឺថាកសិករដែលផលិតបានតិចក្នុង តំបន់ដែលបានសិក្សាបានប្រើដីច្រើនជាងតម្រូវការ។ ផ្ទុយទៅវិញ កសិករដែលបានចូលរៀនវគ្គបណ្តុះបណ្តាលបានបន្ថយការប្រើប្រាស់ដីរបស់គេ។

ជាចុងបញ្ចប់ យើងឃើញថាកសិករមិនបានធ្វើតាមអ្វីដែលជាអនុសាសន៍នៃប្រព័ន្ធស្រាវជ្រាវជា លក្ខណៈជាតិនោះឡើយ។ មានតែ២២%ប៉ុណ្ណោះនៃវាលស្រែនៅស្រុកម្យ៉ាងដែលបានដាំដុះជាមួយ ពូជស្រូវដែលបាននាំ។ ក្នុងតំបន់ដែលមានប្រព័ន្ធស្រោចស្រពល្អ(ដូច្នោះហើយមានការប្រឈម នឹងងាយរងគ្រោះតិចតួចជាង) ពូជដែលបាននាំបានលូតលាស់ល្អជាងហើយត្រូវបានយកមក អនុវត្តន៍ដោយកសិករ។ តែមានប្រជាប្រិយភាពតិចតួចជាងក្នុងវាលស្រែដែលទទួលរងភាពងាយរង គ្រោះជាង។

ជាការបន្ថែម ទិន្នផលដែលមានជញ្ជាំងទាបជាងនៃពូជស្រូវភ្ញីធ្វើអោយមានការទាក់ទាញតិច ជាងសំរាប់កសិករដែលមានសត្វចិញ្ចឹម។ ពួកគេចូលចិត្តពូជខ្ពស់ជាងដែលអាចផ្តល់ជញ្ជាំង ដែលគេអាចប្រើប្រាស់ជាចំណី។ ផងដែរនោះ ខណៈពេលដែលពូជបានម៉ាតិដែលបានទិន្នផល តិចហើយចំណាយពេលយូរវែងជាត្រូវបានដាំដុះដោយកសិករមួយចំនួនដោយសារតែតំលៃថ្លៃដែល គេអាចប្រមូលបាន។ ពួកវាមិនមានប្រជាប្រិយក្នុងចំណោមកសិករខ្នាតតូចនិងក្រីក្រឡើយ ដែល ដាំស្រូវសំរាប់ការប្រើប្រាស់ជាលក្ខណៈគ្រួសារ។ ពូជដែលមានប្រជាប្រិយមិនត្រូវបាននាំដោយ ប្រព័ន្ធស្រាវជ្រាវឡើយ តែត្រូវបានជ្រើសរើសនិងចែកចាយក្នុងបណ្តាញកសិករមួយទៅមួយទៀ ត។

ការរៀនសូត្រពីកសិករ

ការនាំអោយស្គាល់បរិស្ថានក្នុងពេលវគ្គបណ្តុះបណ្តាលជាដួង បានជួយទាំងកសិករនិងបុគ្គលិក ផ្សព្វផ្សាយបន្តអោយបានរៀនពីវាលស្រែនិងពីគ្នាទៅវិញទៅមក។

បុគ្គលិកផ្សព្វផ្សាយបន្តបានឃើញថាអនុសាសន៍ផ្ទាល់ខ្លួនរបស់គេមិនត្រូវបានយកមកអនុវត្តន៍ ឡើយ ហើយបានចាប់ផ្តើមដំណើរការរំលឹកឡើងវិញនូវបច្ចេកទេសជាមួយកសិករ។ ការនេះបាន ធ្វើអោយបាក់បែកប្រព័ន្ធនៃការរៀនសូត្រអ្នកទទួលផលដែលមានការចែករំលែកក្នុងវិធីតែមួយជា ជាលក្ខណៈប្រពៃណីយ៍។

បន្ទាប់ពីចូលរួមសាកល្បងនិងការសិក្សាមក ទំនាក់ទំនងទៅវិញទៅមកបានក្លាយទៅជាពេញ និយម ទំនាក់ទំនងរបៀបនេះបានជួយកែច្នៃទ្រង់ទ្រាយនៃអនុសាសន៍ជាទូទៅរបស់បុគ្គលិក

ផ្សព្វផ្សាយបន្ត។ នៅពេលដែលជាដូបានចាប់ផ្តើមបង្កើតជាអនុសាសន៍ផ្នែកលើការស្នើសុំរបស់
កសិករ កសិករដទៃទៀតបានចាប់អារម្មណ៍ក្នុងការសាកល្បងនិងចែករំលែកយុទ្ធសាស្ត្រថ្មីនេះ។

ការធ្វើការរួមគ្នាជាមួយកសិករ យើងទាំងអស់គ្នាបានឃើញអ្វីដែលដំណើរការនិងមិនដំណើរការ រូបថត រាច្យន្ត្រា អូប្រព័ន្ធ
បរិស្ថានបានឃើញថាមានប្រសិទ្ធភាព តែមិនចាំបាច់អោយមានការចាប់អារម្មណ៍ដោយកសិករ
ទាំងអស់និងគ្រាប់បរិបទនោះឡើយ។ កសិករព្យាយាមកែទម្រង់វាដោយផ្អែកលើស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ច

សង្គមនិងកសិអេកូឡូស៊ី ការជ្រើសរើសការអនុវត្តន៍ខ្លះដែលសមរម្យបំផុតសំរាប់ពួកគេនិងវាល
ស្រែជាពិសេសរបស់គេ។

ការនេះបានបង្រៀនយើង ដែលជាភ្នាក់ងារបន្តរ អោយគិតជាថ្មីទៀតពីដំណើរការផ្សព្វផ្សាយរប
ច្នៃកវិទ្យារបស់យើងសំរាប់កសិករខ្នាតមធ្យមនិងតូច ហើយចាប់ផ្តើមផ្តល់ដល់ពួកគេនូវជំរើសមួយ
ចំនួន។ ជំរើសនេះគឺទំនងជាផ្សេងៗគ្នានិងបត់បែនល្អអាចអោយកសិករជ្រើសរើសពីពួកគេដោយ
អាស្រ័យលើស្ថានភាពពិសេសរបស់គេ។

បើសិនជាអង្គការនិងសេវាកម្មគាំទ្រដទៃទៀតចង់បង្កើនប្រយោជន៍ដែលកសិករអាចទទួលបាន
ពីបច្ចេកទេសបរិស្ថាន ពួកគេត្រូវការដោះស្រាយបញ្ហាដែលជះឥទ្ធិពលដល់ការសំរេចចិត្តរបស់
កសិករ ការធ្វើអោយប្រសើរឡើងនូវប្រព័ន្ធចែកចាយទឹកនិងការទុកចិត្តបានរបស់គេអាចជា
ប្រយោជន៍សំរាប់កសិករដែលមានដីនៅទំនាប ដីច្រប់និងតំបន់ដែលមានធារាសាស្ត្រខ្សោយ។

ជំរើសមួយទៀតគឺជួយអោយកសិករទទួលបានការកំចាត់ស្មៅដោយម៉ាស៊ីនសមរម្យ។ យុទ្ធសាស្ត្រ
គ្រប់គ្រងអាហាររូបត្ថម្ភក៏អាចត្រូវបានលើកកម្ពស់ដោយការសំរើមើលការផ្គត់ផ្គង់ដីហើយនិងផ្ត
ល់ជូននូវវគ្គបណ្តុះបណ្តាលដ៏សំខាន់នៃការប្រើប្រាស់ដីអាចមិសត្វ។ យើងនៅតែព្យាយាមរក្សាក្នុង
គំនិតរបស់យើងថាតម្រូវការកញ្ចប់វគ្គបណ្តុះបណ្តាលត្រូវតែរៀបចំឡើងដោយយោងទៅលើតម្រូវ
ការក្នុងតំបន់។ ហើយការផលិតស្រូវត្រូវការអោយក្លាយទៅជាជំរើសដ៏ទាក់ទាញបែបពាណិជ្ជកម្ម
ចំពោះធនធានដទៃទៀតនៃចំណូល។

ចំណេះដឹងរបស់កសិករនិងសេចក្តីប្រាថ្នាផ្នែកជីវភាពរស់នៅគឺជាធាតុកំណត់ដ៏សំខាន់បំផុតនៃភាព
ជោគជ័យក្នុងវាលស្រែ។ ការសិក្សានេះបានរកឃើញថាអ្នកដែលជ្រើសរើសពូជបានល្អបំផុត ការ
ជ្រើសរើសតាមបែបចូលរួមនិងយុទ្ធសាស្ត្រផ្សព្វផ្សាយគឺច្បាស់ណាស់ថាជាយុទ្ធសាស្ត្រដ៏ល្អបំផុត
ដើម្បីនាំពូជស្រូវដែលមានជោគជ័យបំផុត។ ភាពចំរុះនៃពូជស្រូវនិងវិធីនៃការដាំដុះគឺជាធាតុដ៏
សំខាន់នៃកសិកម្មស្រូវ ជាពិសេសក្នុងប្រទេសដូចជានៅប៉ាល់នេះ ដែលភាគច្រើននៃកសិកម្មស្រូវគឺ
នៅតែប្រើប្រាស់បែបចាំភ្លៀង វាមានសារៈសំខាន់ណាស់ក្នុងការយល់ពីប្រព័ន្ធកសិកម្មស្រូវតាម
បែបកសិអេកូឡូស៊ីនិងសង្គមសេដ្ឋកិច្ចចំរុះ។

*អំពីអ្នកនិពន្ធ រាច្យុន្តា អូប្រីដី បានធ្វើការជាមន្ត្រីកសិកម្មជាន់ខ្ពស់ក្នុងមន្ទីរកសិកម្មប្រទេសនេប៉ាល់
និងពេលនេះជាបេក្ខជនភីអេចឌី នៅសកលវិទ្យាល័យវ៉ាចេននីគេន*

*អរគុណជាពិសេសដល់សាស្ត្រាចារ្យ ថម ភូភី និងវេជ្ជ ហារ៉ូ ម៉ាតនៅសកលវិទ្យាល័យវ៉ាចេននីគេន សំរាប់អនុ
សាសន៍ដ៏សំខាន់របស់លោក ការស្នើរយោបល់និងការគាំទ្រ។*